

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת מיכאל מלכיאלי

6649/25/פ

הצעת חוק השמירה על המקומות הקדושים (תיקון – סמכות הרבנות הראשית לישראל), התשפ"ו–2026

- 1 תיקון סעיף 1 .1 בחוק השמירה על המקומות הקדושים, התשכ"ז–1967¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא :
- "(ב) בחוק זה, "חילול", לעניין מקומות הקדושים ליהודים – התנהגות העומדת בניגוד להנחיות הרבנות הראשית ולפסיקותיה."
- 2 תיקון סעיף 4 .2 בסעיף 4 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "לעניין זה, יראו את הרבנים הראשיים כמשמעותם בחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס–1980², כנציגיהם של בני הדת היהודית".

דברי הסבר

חוק השמירה על המקומות הקדושים, התשכ"ז–1967 (להלן – החוק), נועד לשמור על המקומות הקדושים מפני חילול או מפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות הקדושים להם או פגיעה ברגשותיהם כלפי אותם מקומות. מדובר בחוק שנחקק בשנת 1967 ומאז לא נערכו בו כל תיקונים.

בסעיף 4 לחוק נקבע כי שר הדתות הוא הממונה על ביצוע החוק וכי הוא רשאי לאחר התייעצות עם נציגים של בני הדתות הנוגעות בדבר או לפי הצעתם, ובהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

נראה כי למחוקק בשנת 1967 היה ברור כי נציגי הדתות הנוגעות בדבר, לעניין המקומות הקדושים לדת היהודית, הם הרבנים הראשיים לישראל. בהתאם לכך תוקנו גם תקנות השמירה על מקומות קדושים ליהודים, התשמ"א–1981, לאחר התייעצות עם הרבנים הראשיים לישראל. ברבות השנים נראה כי נוצר חוסר בהירות לגבי המונחים הקבועים בחוק – "חילול", וכן "נציגים של בני הדתות הנוגעות בדבר". בהתאם לכך מבוקש לתקן את החוק ולהגדיר מהו "חילול", וכן לציין באופן מפורש כי הגורם עמו יש להיוועץ ביחס לכלל המקומות הקדושים לדת היהודית הם הרבנים הראשיים לישראל, הסמכות הרבנית הגבוהה ביותר המוכרת על ידי המשפט הישראלי.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אבי מעוז (פ/1889/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יוסף טייב (פ/97/25) ועל ידי חבר הכנסת אבי מעוז (פ/2788/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באייר התשפ"ו (11.05.2026)

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 75.

² ס"ח התש"ס, עמ' 214.